

РЕЦЕНЗИЯ

на научните трудове и учебната дейност
на гл. ас. д-р Диана Костадинова Пенева-Сотирова

представена за участие в конкурс за заемане на академична длъжност “доцент” в професионално направление “изобразително изкуство – изкуствознание” по специалност “моден дизайн” обявен в ДВ бр. 103/23.12.2012 г. за нуждите на ВСУ “Черноризец Храбър”

Рецензент доц. д.изкуств. Незабравка Стоименова Иванова – пенсионер
Професионално направление “изобразително изкуство-изкуствознание”: научна специалност “теория и история на дизайна”

Настоящата рецензия е изготвена въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от ВСУ “Черноризец Храбър” ДВ.бр.103/23.12.2012| и на интернет страница на университета за нуждите на катедра “изкуства” към Факултет “архитектурен”. Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на ВСУ “Черноризец Храбър”. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

1.Общо представене на получените материали.

За участие в обявения конкурс е подала документи единствен кандидат г.л. ас. д-р Диана Костадинова Пенева – Сотирова

За участие в конкурса кандидатът гл. ас. д-р Диана Костадинова Пенева – Сотирова е представила списък от общо 23 заглавия, в т.ч. 23 публикации в български и чуждестранни научни издания и научни форуми, 7 статии, монография 1, книга 1. Приемат се за рецензиране 4 научни труда, които са извън дисертацията. Не се рецензират научни труда извън проблематиката на конкурса. Представени са и документи, служебна бележка за участие /1/ от редакция на сп. “Текстил и облекло”/

Научните публикации са издадени главно във ВСУ “Черноризец Храбър” - Варна и НХА – София. Три от публикациите се отнасят до докторската дисертация, която е на тема “Силует. Силуетът и изявите му в общата композиция при дизайна на облекло”, а

останалите - имат пряко отношение към хабилитационния труд, публикуван във ВСУ "Черноризец Храбър", на тема "Композицията в дизайна на облекло.

2. Данни за кандидата

Гл. ас. д-р Диана Костадинова Пенева-Сотирова е род. 22.08.1966 г. Завършила е Московската държавна текстилна академия през 1992 г., специалност "художествено проектиране на изделия на текстилната и леката промишленост". Има свидетелство за завършена магистратура по изкуствознание в същата Академия. След завръщането, в България работи като консултант, а по-късно и като преподавател по дизайн. От 2000 година до настоящия момент работи в ВСУ "Черноризец Храбър" като преподавател, а по-късно и като гл.ас. по моден дизайн-проектиране. Преподава също така "цветознание", "цвет и комбинаторика". През 1996 г. защитава образователна и научна степен "доктор" по научна специалност 05.08.04 Изкуствознание и изобразителни изкуства. Дисертационният труд е на тема "Силует. Силуетът и изявата му в общата композиция при дизайна на облекло".

3. Обща характеристика и оценка на научната продукция на кандидата.

Д. Пенева-Сотирова работи главно върху проблемите на модния дизайн. Участва в научни конференции с доклади по проблемите на формообразуването, дизайна на облекло, менижмънта и маркетинга на облекло. Редовно публикува в изданията на ВСУ материали за дизайнерската продукция на студенти и преподаватели. Участва също така с доклади и в научни конференции на Националната Художествена Академия – главно по въпросите на понятийния апарат и формообразуването в дизайна

4. Учебно-педагогическата дейност на Д. Пенева-Сотирова датира още преди да постъпи на щатна работа във ВСУ. След 2000 г., когато е на щат във ВСУ е с пълна преподавателска натовареност. Преподава "моден дизайн – проектиране", но също така и "Цветознание" и "Специализирано художествено проектиране" и др. Разработва учебни програми и цикли лекции по такива дисциплини като например "Стайлинг" "Мода и менижмънт в модата", "Реклама в модата" и др. Консултира дипломанти по моден дизайн, участва в комисии по оценяване на дипломни работи, изготвя рецензии на

студентски проекти за участие в конкурси и др. Участва в обсъждане на учебния процес, на учебни програми, рекламни кампании и др. Цялостната педагогическа и учебна дейност на Диана Пенева-Сотирова я разкрива като пълноценен, високоерудирани, съвременен преподавател.

5. Категорично може да се твърди, че Диана Пенева-Сотирова е сред водещите научни работници в областта на модния дизайн, особено в неговите пластични аспекти, силует и композиция в проектирането. Неин принос е също така прецизирането и анализа на научния понятиен апарат в дизайна на облекло.

6. Основен рецензиран труд е книгата “Композицията в дизайна на облекло”, издадена от Университетското издателство на ВСУ”Черноризец Храбър “- Варна през 20012 г. Книгата е 131 стр. текстови материал, онагледен с илюстрации, подкрепящи анализите и обобщенията. Състои се от Въведение и три глави. Високо професионално се третира въпросите на дизайна, на модния дизайн и на дизайна на облекло. Авторката пояснява използваните в текста понятия, като ги обяснява, както в исторически така, и в съдържателен план. След това пристъпва към изложението на темата.

Част I “Композиция. Композиционни елементи.” Разглеждат се въпросите на формата, силуета, силует и линия. Задълбочено и същевременно разбираемо е представила начина, по който се осмисля формата и спецификата ѝ, както и функциите в дизайна на облекло. Отделено е необходимото внимание на пластиката като елемент на композицията и особено – на цвета в композиционната структура на облеклото. На повърхността и фактурата на материалите е посветена значителна по важност част, тъй като дизайнерът работи именно с тъканите. На допълненията към облеклото се отделя важно място, тъй като те играят значително място в композиционната структура на облеклото.

Част II е посветена на същността на третирания проблем – Композицията, нейните принципи, същностни характеристики и специфика. Третирани са основните понятия с които твори дизайнера – статичност, динамика, ритмика, а също и принципите при комбинирането на формите. Отделено е съществено място на емоционалния център на композицията и неговите послания, които в най-голяма степен определят характера на създавания образ.

Част III разглежда проблемите на дизайн процеса, неговия характер, специфика и организация. Раждането на идеята за образа, неговото

определяване и разгръщане до композиционна структура. Отделя се внимание на новите подходи при работата над композицията в модния дизайн.

Търсена е по-достъпна форма на предаване на тази колкото специализирана и тясно професионална информация, за да послужи на модните дизайнери и на всички, които са в досег с професията, така и до хората, които се интересуват от модния дизайн.

Книгата е особено ценна за дизайнерската професия и е първа в нашата дизайнерска литература, третираща формообразуващите процеси.

Проблемите за композицията в модния дизайн, третирани в книгата на Диана Пенева-Сотирова представляват безспорно приносен характер за българското изкуствознание и особено в теорията на модния дизайн.

6. Лични впечатления

Познавам Диана Пенева-Сотирова 2000 година, когато постъпи на щатна работа като преподавател във ВСУ, специалност “моден дизайн”. Направи ми силно впечатление задълбочената и системна професионална подготовка на моден дизайнер, получена в Московската държавна текстилна академия. Тогава тя започваше разработка на дисертационен труд, посветен на силуета в модния дизайн. Като неин научен ръководител имам ясна представа от всеки неин ход, всеки напредък, както и от трудностите пред които се изправяше като докторант. Тя работеше усилено, системно, последователно и все повече разширяваше своята професионална ерудираност.

Имам отлични впечатления от научната продукция на Диана Пенева-Сотирова, представена на научни форуми. Някои от тези доклади са публикувани в научни сборници на НХА. Научните разработки се ползват с интерес от студентите, както в НХА, така и в НБУ, а предлагам, че са в помощ на студентите във ВСУ. Това очертава Диана Пенева-Сотирова като водещ научен работник и педагог в областта на теорията, формообразуването и проектирането в модния дизайн у нас.

Заклучение

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни и научно-приложни приноси, както и въз основа на личните ми

впечатления, давам своята положителна оценка и препоръчвам на Научното жури да предложи на Научния съвет при ВСУ “Черноризец Храбър” да избере гл. ас. д-р Диана Костадинова Пенева-Сотирова да заеме академичната длъжност “доцент” в професионално направление “изкуства” по специалност “моден дизайн”.

26.03.20012

Рецензент
доц. д.изкуств. Незабравка Иванова